

Nyau-Lay-Byin Nu Maria a Labau Lam (daw 20)

Nawku hpung a labau lam hpe hkap madat la na ten bai du wa magang nga sai hte rau daini na lamang hta, Ya ten Singapore mundan kaw magam bungli galaw shakut nga ai Julia Labang Tawm Num hpyi shawn da ai, Yangon Sasana, **Nyau-lay -byin** mare na, **Lourdes** Nu Maria Lung pu byin pru wa ai lam hte seng nna, Wa Jau Simon Thin Mg ka lajang da ai hta na, yawng a matu akyu tai u ga yaw shada let, matut gam garan ya mayu n ngai.

Nu wa hpu nau ni, lai sai lamang hta, Wa saradaw kaba **Victor Bazin** gaw, yangon mare de garai nwa shi yang, Jau ginwang ting na **Wa La** ni hpe shaga nna **(2)** ya, sharin dabang gadun hpe galaw ya sai, dai dabang hta marai **(14)** sa lung la sai lam na la lu saga ai rai nga ai. Shingrai, Nyau Lay Byin Jau ginwang de nawku hpung masha ni lani hte lani law jat wa ai sha n ga, Nu Maria kaw sa du akyu hpyi ai Myanmar mungdan tinang masha ni yawng shaning shagu sa du akyu ara hpyi la nga sai rai nga ai. Lourds Nu Maria kaw akyu hpyi ai poi lamang ndai hpe moi lai sai ten shaning law law kawn galaw mat wa ai, ya daini na ten du hkra, rai nga ai. Ndai Nyau Lay Byin Nu Maria nga ai Jawng wang kata hta, nnan gaw gap ai kawn, ya daini du hkra, Nawku Jawng **(4)** lang gaw gap sai lam labau hta matsing da ai hpe chye lu ai. Rai yang, **No. (1)** ngu na Nawku Jawng a lam madat yu ga. Ndai shawng ningnan na Nawku Jawng hpe Madu a shaning **(1893)** ning hta gaw gap la lu sai rai nga ai. **(1902)** ning hta dai nawku jawng hpe loi kaba wang di bai gaw gap sai lam chye lu ai. Shawng ningnan na Nawku Jawng hpe **Wa Jau Mignot** kawn, hpun pyen hte htap **(2)** di gaw gap nhtawm me, npu htap hpe Jau nga shara hte, ntsa htap hpe gaw, Nawku Jawng shatai jai lang nga nu ai.

Jau gaw, **France** Mungdan Lourds Nu Maria dan pru dan ai shara na, Nu Maria hkrang bung sumla hpe htet la nhtawm me, Lourds Nu Maria ngu, shing teng amying jaw let, akyu hpyi hpanng wa sai lam labau shang rai nga mali ai. Lourds mare kaw Nu Maria dan pru dan ai hpanng **shaning (30)** ning na ai hpanng Myanmar mungdan de shawng ningnan lang Lourds Nu Maria Nawku Jawng wang hku nna, shaman hpaw hpanng la sai lam rai nga ai. Dai ten gaw, English Asuya kawn, wan leng lam ni lawan galaw nna, India mungdan na magam gun ni hpe shaga la rai, bungli shatsam sai rai nga ai.

Ya na zawn bungli sa galaw ai India myusha ni malawng gaw, Kahtawlik makam masham hta nawku ai re majaw, Nyau Lay Byin Lourds Nu Maria nga ai Jawng wang de sa nna akyu hpyi ma ai lam chye lu ai. Dai majaw, Nawku Jawng kaw yu dat ai shaloi Karen myusha ni nau nlaw ai, malawng maga India myusha ni, English Ka-bya hte English myusha ni sha re hpe mu lu ai. Nu wa ni, shawng ningnan na Nawku Jawng hpe gaw gap da ai shara gaw, ya daini anhte yawng mu mada lu ai, Nawku Jawng hte Jau ni a nta lapran hte ang ang rai nga mali ai re.

Matut nna, Nyau Lay Byin Lourds Nu Maria Lung pu nga ai Jawng wang hta, **No (2)** gaw gap ai Nawku Jawng **hpe (1902)** ning hta gaw gap ai rai nga ai. Japan majan a majaw, Madu a shaning (1942) ning hta hten za mat sai rai nga ai. Nu wa ni, Wa Jau Mignot gaw, shawng ningnan gaw gap la lu sai Nawku Jawng hpe hpung masha ni law wa ai re majaw, loi kaba wang di bai gram la nu ai. Ya mu mada lu ai Nawku Jawng maga de loi sit di nna, **wut, bi-lat** hte grai tsawm hkra gaw gap la lu sai. **Pe (125)** tsaw ai Ding si noi shara mung galaw la lu sai. Dai ten hta, Nawku Jawng hte dingsi noi ai shara hpe Wanleng daru kawn mu mada lu ai, nga nna tsun da nga ai. Lourds Nu Maria poi galaw ai ten ni hta mung, wanleng kaw jawn nang ai ni yawng, lai wa let, wanleng ntsa kawn akyu hpyi la ma ai nga nna, labau hta matsing da ma ai. Nawku Jawng hpe mung, Wudang masat sumla hkrang gaw gap da ma ai, shingrai, la pai, la hkra hkring sa nga na shara mung tai ya nga ai. Ndai **No (2)** gaw gap ai Nawku Jawng a hkrang sumla gaw, ya daini anhte yawng mu mada lu ai, Yangon sasana na, Chyaik-latt, Chyawk-tan, Thone-se mare hkan na Nawku jawng sumla hte grau bung ai hte tsawm dik ai Nawku Jawng re lam tsun da ma ai.

Mau hpa langai gaw, dai Nawku Jawng a ding si noi ai shara hta, **ding si (5)** ting noi da ai lam rai nga ai. Dai ding si (5) hpe dum dat ai shaloi mahkawn hkrang langai a nsen ngoi pru wa ai nga nna, buga masha ni hpaw tsun dan ma ai. Shingrai, dai ten hta Nyau Lay Byin Nawku Jawng wang gaw, grai simsa pyaw let, rawt jat galu kaba wa magang sai rai nga ai. Dai ding si hpe jahpawt kalang, shani hka-ang hta kalang, shana de kalang dum ya ma ai. Dai ding si a nsen gaw, Nu Maria hpe shakawn ai mahkawn nsen re lam grai kajai gumhkawng mat wa sai lam labau hta mu lu nga mali ai re. Nu Maria grai tsawra hkungga shakawn ai Wa Jau Mignot gaw, Madu a

shaning (1902) ning April Shata (30) ya shani hta, Nu Maria hpe hkungga shakawn ai Nawku Htingnu hpe akyu hpyi shaman nna, Lourds Nu Maria poi hpe hpaw hpang la lu sai rai nga ai. France Mungdan Lourds mare hta Nu Maria dan pru dan ai February Shata (11) ya shani hpe myit dum let, anhte Myanmar mungdan hta mung dai nhtoi shani hta Nu Maria poi hpe galaw na matu, Wa Jau kawn woi awn hpang sai lam gaw, ya daini du hkra rai nga sai re. Lourds Mare kaw Nu Maria dan pru dan ai shaloi hpyi shawn lai wa sai (**Candle Light Procession**) ngu ai, Hpa-yawng-den, Wa shadaw lang nna, akyu hpyi shinggrup ai lamang hpe shana de hkying **6:00 pm** du ai hte galaw na matu hte, dai aten hta **ding si (5)** hpe lang ta dum shangoi shangun sai rai nga ai. Nu wa ni, dai daram pyaw ngawn ai ding si nsen hpe n ra ai masha gaw gadai n nga na re. Mare buga masha ni hpaw tsun ai hta, anhte Nyau Lay Byin mare buga gaw, shaman chyeju grai hpring tsup ai mare buga re nga nna, hpaw tsun da nga mali ai ngu, gam garan ya let, ngam nga ai daw hpe du na lamang hta bai hkap madat la nga ga.

Ka lajang ai; Mama Rose Angeline Maran Nang Doi
RVC, Ginjaung Rung, Aung Nan
Myitkyina.